

A eredua

IRAKASKUNTZAKO HIZKUNTZA-ESKAKIZUNAK**HLEA****PROBA IDATZIA**

Idatzi zure kodea:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

AZTERKETA HONETAZ

- Proba honek lau ariketa ditu: 1) Ahozkoaren ulermena 2) Irakurmena 3) Idazlan luzea 4) Idazlan laburra.
- Denbora: **3 ordu.**

A eredua

IRAKURMENA

Fokuen argitan

Greta Thunberg ikasle suediarra klima-aldaketaren kontrako borrokaren ikur bihurtu da. Bere borroka eredu hartuta, gazte anitz bultzatu ditu manifestatzera. Ikur gisa ongi ikusi dute ekologistek, baina aurkariak ere baditu.

... (11) ... batek pizten ditu maiz mugimendu sozialen aldarrikapenak. 2018ko abuztuaren 20an, 15 urteko gazte batek, errotuladorea hartu, eta kartel bat egin zuen: *Ikasle-greba klimaren alde*. Eskolak albo batera utzi, eta Suediako parlamentuaren aurrean eseri zen, protesta egiteko. Hala egin zuen denbora luzez. Bere bideari jarraikiz, gisa bereko ... (12) ... egin zituzten beste ikasle batzuek ere, han eta hemen.

Egun, 16 urte izanagatik ere, mundua astindu du Greta Thunbergekin: klima-aldaketaren kontrako borrokako ... (13) ... bihurtu da denbora gutxian, eta munduko toki askotan gazteak eta nerabeak manifestatzera bultzatu dituzte haren hitzek. Hedabide nagusien fokuen argitan mintzatu da, agintarien aurrean nazioarteko kongresuetan, eta horrek, zale anitz ez ezik, etsaiak ere ekarri dizkio. Mugimendu ekologistetan ... (14) ... beroa egin diote, aspaldi egiten zituzten aldarriak inoiz baino zabalkunde handiagoa izaten ari direlakoan. Olatua noraino ailegatuko den ... (15) ... da orain.

Nola sortu da Greta Thunbergen irudia? Zergatik lortu du hainbesteko arrakasta? Dirudienez, eserialdi horiek izan ziren ... (16) Batzuek uste zuten estrategia politiko baten zati bat zela; baina, Suediako hauteskundeak igaro zirenean, berak protestekin jarraitu zuen. Prentsaren ... (17) ... erakarri zuen, eta hori izan zen mugimenduaren hasiera eta aktibismo aro berri baten sorrera: gaztea da, eta modu lasaian aritzen da.

Ez dago formula magikorik. Ezin da aldeztu aurretik jakin zerbaitek edo norbaitek arrakasta izango duenetz. Osagai edo ezaugarri batzuk erabil daitezke oihartzuna ... (18) Kasu honetan, betetzen dira: pertsona gaztea, inplikaturik, neska, ingelesez oso ongi hitz egiten duena... Horrek jendea laguntzen dio gai garrantzitsu batekin lotzen. Baina ezinbestekotzat jotzen da hedabideen interesa erakartzea eta talde handi baten ... (19) ... lortzea.

Talde ekologistek begi ... (20) ... ikusi dute Thunberg, aspaldi ari direlako klima-aldaketaren aurkako neurriak hartzeko eskatzen. Bat-batean, neska batek hasitako borroka partikularrak hartu duen indarra eta maila politiko altuetara iristen ari diren diskurtsoak ... (21) ... modukoak dira. Are gehiago, hainbeste gazte erakartzen badu. Klima-aldaketaz askoz ere gehiago hitz egiten da orain.

Ekologistak Martxan taldearen aburuz, fenomeno «oso-oso interesgarria» da Thunbergekin gertatu dena, batez ere duen dimentsioagatik. Dena den, uste dute ezin zaiola ... (22) ... Thunbergi lotu fenomenoak: «aurretik institutuko ikasleen protestaldiak zeuden». Hala ere, Thunbergen ... (23) ... garrantzia handia da: «mugimendu sozial guztiek sinboloak, liderrak edo izarrak behar dituzte, emozionalki jendea mugitzen dutelako».

Guztiak aipatzen dute Thunbergekin irudiak batzeko duen indarra. Sinergia bat sortu da gazteen ahotsetatik, eta hori ez da lan erraza. Gazteena belaunaldi oso ... (24) ... da: politikariak, enpresak... historikoki gazteen atzetik joan dira, eta ez dute konektatzerik lortu. Thunbergekin bai, gazteen belaunaldiarekin konektatu du.

Herri mugimenduetan ere ez da hain erraza gazteekin modu horretan konektatzea: «Guregana gazteak etortzen dira, baina zaila da interesa eta konpromisoa ... (25) ... mantentzea», esan du Greenpeaceko koordinatzaileak. «Kasu honetan, gazte bat izateak errazten du gazteak ... (26) ... identifikatzea». Lotura horren atzean Thunbergen hitz egiteko modua ere egon liteke: mezuak argiak dira, eta gazteei zuzendutakoak. Orain, alderdiek erronka handia dute. Izan ere, aldarri horiek zentroan jartzen ez badituzte, gazteek ... (27) ... utziko dituzte.

Thunbergen lorpenik handiena, ... (28) ... , klima-aldaketaren larritasuna agenda politikoan sartzea izan da. Hori sumatu dute talde ekologistetan ari direnek. Hala ere, zehurtiaz begiratzen diote horri: «Orain ikusiko dugu ea horrek politikariak bultzatuko dituen benetako neurriak hartzea, edo segituko duten diskurtso politikak egiten ... (29) ... gabe. Baina argi dagoena da diskurtsoa mahai gainean jartzen lagundu duela eta, gaur egun, denek hitz egiten dutela horri buruz».

Lider bat da Thunberg, irudi bat. Horrela errazagoa da gizartean ... (30) Ia guztiok daukagu lotura berezi bat mugimenduren batekin, baina, mugimendu horrek lider bat badu, askoz ere errazagoa da. Thunberg ikusita ... (31) ... identifikatu daiteke irudikatzen duen mugimendua, mezua eta aldarria.

Hala ere, fokuen azpian goxo egon liteke, baina erretzerik ere badago. Batzuentzat eredu da Thunberg: jarraitu beharreko liderra. Beste batzuentzat, berriz, ... (32) Han eta hemen agertu dira ekintzaile gaztearen kontrako

A eredua

mezuak. Baita mehatxuak ere. Kritika asko paternalistak, kapazitistak eta matxistak izan dira. Gaztea denez, batzuek ... **(33)** ... jo dute. Aspergerren sindromea duenez, batzuek ez dituzte haren hitzak serio hartzen. Emakumea denez, irain asko jaso ditu.

Ezkerreko mugimendu batzuetan ere agertu dira kritikak, Thunberg kapitalismo berdearen ordezkari delakoan, ... **(34)** ... sortutako irudi bat, aldeztu aurretik prestatutako estrategia. ... **(35)** ... , Thunbergekin dioena «egia» dela dirudi, denbora gutxi dagoela klima-aldaketaren aurkako neurriak hartzeko.

Iker Tubia, *Berria*, Bizigiro, 2019ko urriak 16 (moldatua eta laburtua)

Idatzi zure aukerak Erantzun-orrian. Erantzun-orrian markatzen dituzun aukerak bakarrik hartuko dira kontuan ariketa zuzentzeko.

11. a) Pospolo b) Keinu c) Foku d) Greba	12. a) istiluak b) sasi-eskolak c) ekintzak d) pintadak	13. a) ikur b) aurkari c) epaile d) aldeko	14. a) kritika b) txalo c) jipoi d) harrera	15. a) ezaguna b) argia c) harrigarria d) ikuskizun
16. a) abantaila b) ondorioa c) abiapuntua d) garaipena	17. a) arreta b) kritika c) iritzia d) oharpena	18. a) egiteko b) bermatzeko c) itzaltzeko d) saihesteko	19. a) jabegoa b) babesa c) bazkidetza d) heldulekua	20. a) itsuz b) kolpez c) ilunez d) onez
21. a) eztabaidatzeko b) pozteko c) kezkatzeko d) hauspotzeko	22. a) eskuarki b) soilik c) atoa d) berriro	23. a) diskurtsoaren b) protestaren c) irudiaren d) marketinaren	24. a) bitxia b) konplexua c) laburra d) lausoa	25. a) luzaroan b) arreta c) lotuta d) elkarriketak
26. a) ekologiarekin b) grebarekin c) harekin d) hitzekin	27. a) alferrik b) bazter c) ahazten d) eserialdiak	28. a) hain zuzen ere b) baita ere c) inolaz ere d) beraz	29. a) presarik b) beldurrik c) zentzurik d) ekintzarik	30. a) borrokatzea b) eragitea c) bizitzea d) integratzea
31. a) nolanahi b) berehala c) nekez d) bestela	32. a) gorrotagarria b) barnerakoa c) zigortzekoa d) ezinbestekoa	33. a) aldiz b) gora c) edertzat d) ezjakintzat	34. a) inondik b) berez c) propio d) iaz	35. a) Izan ere b) Dena den c) Bestetik d) Hain zuzen

A eredua

AHOZKOAREN ULERMENA

Orain, grabazio bat entzungo duzu: Kirmen Uribe idazleak egindako kontakizuna. Bi atal ditu eta atal bakoitza bi aldiz entzungo duzu. Lehenik, galderak irakurtzeko denbora izango duzu; gero, markatu zure aukerak Erantzun-orrian. Erantzun-orrian markatzen dituzun aukerak bakarrik hartuko dira kontuan ariketa zuzentzeko.

1. zatia

1.- Nola kokatzen dira umeak patioan?

- a) Gurasoak dauden tokian.
- b) Patioan, ordenarik gabe.
- c) Ikastaldearen arabera.
- d) Margoen gainean.

2.- Zer gertatu da haurrak irten direnean?

- a) Inork ez die jaramonik egin.
- b) Agur esan diete irakasleei.
- c) Korrika batean irten dira.
- d) Gurasoek saritu dituzte.

3.- Otorduei buruz, zer dio?

- a) Ikasleak gaizki janda agertzen dira.
- b) Pobreentzat janaria debalde da.
- c) Normalean ez dute afaltzen.
- d) Bi otordu eskolan egiten dira.

4.- Jolas-orduetan zer gertatzen da?

- a) Handienak jaun eta jabe dira.
- b) Adin guztietakoak elkartzen dira.
- c) Kolpatzeko arrisku gutxi dago.
- d) Patio-ordu luzeak dituzte.

5.- Komunak direla eta:

- a) Nagusiak eta txikiak batera doaz.
- b) Neskak eta mutilak nahasten dira.
- c) Irakaslea bertan egoten da.
- d) Garai batekoak bezalakoak dira.

2. zatia

6.- Ikasketei dagokienez:

- a) Gai gehiegi estudiatu behar dira.
- b) Irakurtzea borondatezkoa da.
- c) Irakasle bana dute gai bakoitzeko.
- d) Etxean irakurtzea nahitaezkoa da.

7.- Zer dio eskolako liburutegiaz?

- a) Herrikoa baino txikiagoa da.
- b) Boluntarioek kudeatzen dute.
- c) Oso ondo hornituta dago.
- d) Gure eskoletakoak bezalakoa da.

8.- Eta gurasoek, zer egiten dute eskolan?

- a) Kafea bertan hartzen dute.
- b) Etxean laguntzea bakarrik eskatzen zaie.
- c) Rock jaialdia antolatzen dute soilik.
- d) Parte-hartze handia dute.

9.- Zer egiten dute haurrek beren artelaneekin?

- a) Aitari eta amari oparitu.
- b) Jende aurrean erakutsi.
- c) Elkar trukatzeko dituzte.
- d) Liburu batean argitaratu.

10.- Eskolaren finantzazioa, nolakoa da?

- a) Diru publikoz ordaintzen da dena.
- b) Eskola guztiek aurrekontu bera dute.
- c) Gurasoek partez ordaintzen dute.
- d) Eskola publikoena, oso eskasa da.

HLEA PROBA IDATZIA

ERANTZUN-ORRIA

Idatzi zure kodea:

AHOZKOAREN ULERMENA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

IRAKURMENA

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

31	32	33	34	35

Idatzi zure kodea:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

30.....

40.....

50.....

60.....

ERANTZUN ZUZENAK

HLEA: Ahozkoaren Ulermena (Eskolako azken eguna)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	D	D	C	B	D	C	D	B	C

HLEA: Irakurmena (Fokuen argitan)

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	C	A	D	D	C	A	B	B	D

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
B	B	C	B	A	C	B	A	D	B

31	32	33	34	35
B	A	D	C	B